

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Α.ΔΙ.Π.
ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

HELLENIC REPUBLIC
H.Q.A.A.
HELLENIC QUALITY ASSURANCE
AGENCY FOR HIGHER EDUCATION

ΕΚΘΕΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας
Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (ΤΕΙ) Δυτικής Μακεδονίας,
Καστοριά

Νοέμβριος 2010

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης

Εισαγωγή

I. Η Διαδικασία Εξωτερικής Αξιολόγησης

- Σύντομη περιγραφή των εγγράφων που εξετάστηκαν, της επιτόπιας επίσκεψης, των συναντήσεων, και των υπηρεσιών τις οποίες επισκέφθηκε η Επιτροπή.

II. Η Διαδικασία Εσωτερικής Αξιολόγησης

- Σχόλια για την ποιότητα και πληρότητα των κατατεθειμένων εγγράφων και για την συνολική αποδοχή και συμμετοχή στις διαδικασίες Διασφάλισης Ποιότητας από πλευράς του Τμήματος.

A. Πρόγραμμα Σπουδών

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

- Σκοποί και στόχοι του Προγράμματος Σπουδών, δομή και περιεχόμενο, επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

- Ορθολογικότητα, λειτουργικότητα, αποτελεσματικότητα του Προγράμματος Σπουδών .

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Μεγιστοποίηση επιτυχίας και αντιμετώπιση ενδεχόμενων ανασταλτικών παραγόντων.

ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

- Προγραμματισμένες βελτιώσεις .

B. Διδασκαλία

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

- Παιδαγωγική πολιτική και μεθοδολογία, μέσα και πόροι.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

- Ποιότητα και αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, εκπαιδευτικό υλικό και πόροι, κινητικότητα.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Επάρκεια διδακτικού έργου, κατανόηση των θετικών και αρνητικών αποτελεσμάτων

ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

- Προτεινόμενες μέθοδοι βελτίωσης .

Γ. Έρευνα

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

- Πολιτική έρευνας και κύριοι στόχοι.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

- Προώθηση και αξιολόγηση της έρευνας, ποιότητα υποστήριξης και υποδομών.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Ερευνητικά έργα και συνεργασίες, επιστημονικές δημοσιεύσεις και εφαρμοσμένα αποτελέσματα

ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

- Προτεινόμενες πρωτοβουλίες με στόχο την βελτίωση

Δ. Λοιπές Υπηρεσίες

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

- Ποιότητα και αποτελεσματικότητα των παρεχόμενων από το Τμήμα υπηρεσιών.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

- Οργάνωση και υποδομή της διοίκησης του Τμήματος (π.χ. γραμματεία του Τμήματος).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Επάρκεια και λειτουργικότητα διοικητικών και λοιπών υπηρεσιών.

ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

- Προτεινόμενες πρωτοβουλίες με στόχο την βελτίωση.

Συνεργασία με κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς

Ε. Στρατηγικός Σχεδιασμός, Προοπτικές Βελτίωσης και Αντιμετώπιση Ενδεχόμενων Ανασταλτικών Παραγόντων.

- Βραχυπρόθεσμοι, μεσοπρόθεσμοι και μακροπρόθεσμοι στόχοι και σχέδια δράσης που προτείνονται από το Τμήμα.

ΣΤ. Τελικά Συμπεράσματα και συστάσεις της ΕΕΑ σχετικά με:

- Την εξέλιξη και την παρούσα κατάσταση του Τμήματος, καλές πρακτικές και αδυναμίες που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας Εξωτερικής Αξιολόγησης, προτάσεις για βελτίωση.

Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης

Η υπεύθυνη Επιτροπή για την Εξωτερική Αξιολόγηση του Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας απαρτίστηκε από τους ακόλουθους πέντε (5) ειδικούς αξιολογητές οι οποίοι επιλέχθηκαν (με κλήρωση) από το Μητρώο που τηρεί η Α.ΔΙ.Π. σύμφωνα με τον Νόμο 3374/2005:

1. Καθηγητής **Κωνσταντίνος Δανόπουλος** (Συντονιστής)
San Jose State University, Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής
2. Καθηγητής **Βίκτωρ Ρουντομέτωφ**
Πανεπιστήμιο Κύπρου, Κύπρος
3. Δρ. **Γεώργιος Αθανασιάδης**, πρώην Γενικός Διευθυντής
Air Liquid Hellas, Ελλάδα
4. Καθηγητής **Συμεών Γιαννάκος**
Salve Regina University, Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής
5. Καθηγητής **Γεώργιος Καλούδης**
Rivier College, Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής

Εισαγωγή

Ι. Η Διαδικασία Εξωτερικής Αξιολόγησης

Στην πενταμελή Επιτροπή ανατέθηκε να εξετάσει το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας, με έδρα την Καστοριά, στην Ελλάδα. Η επιτόπια επίσκεψη πραγματοποιήθηκε μεταξύ 1 και 3 Νοεμβρίου 2010. Η Επιτροπή ακολούθησε το πρόγραμμα ταξιδιού που ετοίμασε η Α.ΔΙ.Π. Όλες οι συναντήσεις έλαβαν χώρα στις εγκαταστάσεις του ΤΕΙ. Όλοι οι μόνιμοι καθηγητές του Τμήματος ήταν παρόντες σε όλες τις συναντήσεις. Η Επιτροπή συναντήθηκε με φοιτητές, αποφοίτους, μέλη του διοικητικού προσωπικού (την Προϊσταμένη της Γραμματείας, την Συντονίστρια του προγράμματος Erasmus, το τεχνικό προσωπικό της Τεχνολογίας Η/Υ και τον βιβλιοθηκονόμο), και με όλα τα μόνιμα πλήρους απασχόλησης μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Π.)(3 άτομα). Η Επιτροπή επίσης συναντήθηκε με αντιπροσωπεία των Επιστημονικών και Εργαστηριακών συνεργατών του Τμήματος.

Όλες οι συναντήσεις με το διοικητικό προσωπικό, τους αποφοίτους, τους φοιτητές και τους επιστημονικούς-εργαστηριακούς συνεργάτες έγιναν χωρίς την παρουσία των μόνιμων μελών Ε.Π. Η Επιτροπή επισκέφθηκε αίθουσες διδασκαλίας και παρακολούθησε διαλέξεις διδασκαλίας καθώς και αίθουσες εργαστηρίων και την βιβλιοθήκη. Η Επιτροπή επίσης παρακολούθησε την παρουσίαση δύο πτυχιακών εργασιών φοιτητών στα πλαίσια του Σεμιναρίου τελειοφοίτων. Οι άνθρωποι του εκπαιδευτικού ιδρύματος ήταν εξυπηρετικοί, ανοικτοί και πρόθυμοι να βοηθήσουν την Επιτροπή και να παράσχουν οποιαδήποτε πληροφορία τους ζητήθηκε. Μετά από αίτημα της Επιτροπής, ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας ταξίδεψαν στην Καστοριά και συναντήθηκαν με την Επιτροπή στις 2 Νοεμβρίου.

Η Επιτροπή εξέτασε την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης του 2008-09, όπως αυτή επικαιροποιήθηκε και ολοκληρώθηκε μέχρι τον Οκτώβριο του 2010. Η Επιτροπή επίσης εξέτασε τα διάφορα παραρτήματα της Έκθεσης. Η Επιτροπή ζήτησε και έλαβε έγγραφα σχετικά με τις βαθμολογίες των φοιτητών και στατιστικά στοιχεία σχετικά με τη χρήση της βιβλιοθήκης, τον διαδανεισμό και τις δαπάνες. Κατά την επίσκεψη στους χώρους της βιβλιοθήκης, η Επιτροπή είδε βαθμολογημένα γραπτά τελικών εξετάσεων φοιτητών και βαθμολογημένες πτυχιακές εργασίες. Στη βιβλιοθήκη υπήρχαν επίσης εκτεθειμένα τα συγγράμματα που χρησιμοποιούνται στα διάφορα μαθήματα καθώς και δείγματα από άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά, θέματα εξετάσεων και έντυπα αξιολόγησης συμπληρωμένα από

φοιτητές. Η Επιτροπή επίσης έλαβε δείγματα από βιογραφικά σημειώματα διαφόρων επιστημονικών και εργαστηριακών συνεργατών. Η Επιτροπή επίσης είδε το δημοσιευμένο έργο και τις άλλες επαγγελματικές δραστηριότητες των μόνιμων μελών Ε.Π. καθώς και δείγματα από τα διάφορα διεθνή επιστημονικά περιοδικά στις συντακτικές επιτροπές των οποίων μετέχουν τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού.

II. Η Διαδικασία της Εσωτερικής Αξιολόγησης

Η Επιτροπή είναι πλήρως ικανοποιημένη από την τεκμηρίωση που έλαβε προκαταβολικά αλλά και την τεκμηρίωση που έλαβε μετά από παράκληση. Όλα τα έγγραφα που επιθεώρησε η Επιτροπή ήταν διεξοδικά προετοιμασμένα, ολοκληρωμένα και εύχρηστα. Τα έγγραφα περιείχαν πληθώρα πληροφοριών, οι οποίες ήταν κατάλληλες και χρήσιμες για την αξιολόγηση. Οι πηγές των στοιχείων έδειχναν έγκυρες και τα στοιχεία είχαν συλλεχθεί και καταγραφεί με κατάλληλο τρόπο. Κατά την άποψη της Επιτροπής, το Τμήμα έχει εκπληρώσει τους στόχους της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης. Τα στοιχεία συμβάδιζαν με τους ακαδημαϊκούς σκοπούς και στόχους του Τμήματος τόσο στην ποιοτική όσο και την ποσοτική μορφή τους .

A. Πρόγραμμα Σπουδών

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Αυτή τη στιγμή, το Τμήμα έχει μόνο ένα προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών. Έχει υποβάλει αίτηση για ένα μεταπτυχιακό πρόγραμμα αλλά αυτό το πρόγραμμα δεν είναι ακόμα σε λειτουργία. Όλα τα παρακάτω σχόλια αναφέρονται στο προπτυχιακό πρόγραμμα.

Σύμφωνα με τα έγγραφα της εσωτερικής αξιολόγησης, ο σκοπός του Τμήματος είναι να παράγει προσωπικό δημοσίων σχέσεων εφοδιασμένο με επιστημονικές γνώσεις και δεξιότητες που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της αγοράς. Αυτές οι γνώσεις και οι δεξιότητες δίνουν στους πτυχιούχους τη δυνατότητα να διαμορφώνουν και να εφαρμόζουν ολοκληρωμένες στρατηγικές δημοσίων σχέσεων για επιχειρήσεις και οργανισμούς μέσα από την επιλογή και τη διαμόρφωση των κατάλληλων επικοινωνιακών δικτύων.

Οι στόχοι του Τμήματος επιδιώκονται με ένα πρόγραμμα σπουδών που συνδυάζει το θεωρητικό υπόβαθρο με τις πρακτικές εφαρμογές. Το θεωρητικό υπόβαθρο αποκτάται μέσω ενός βασικού προγράμματος σπουδών που προσφέρεται στα δύο πρώτα έτη του προγράμματος. Τα δύο τελευταία έτη του προγράμματος επικεντρώνονται στη σύνδεση της θεωρίας με την πρακτική με τη βοήθεια εργασιών που διεξάγονται ως επί το πλείστον σε εργαστήρια και σε ομάδες εργασίας που κάνουν εκτεταμένη χρήση των τεχνολογιών επικοινωνίας. Υπάρχει ένα υποχρεωτικό σεμινάριο τελειοφοίτων για τους φοιτητές του 7^{ου} εξαμήνου το οποίο τους προετοιμάζει για τη συγγραφή της πτυχιακής τους εργασίας. Υπάρχει επίσης πρακτική άσκηση που λαμβάνει χώρα το εξάμηνο πριν την αποφοίτηση. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που λάβαμε, η πλειονότητα των πτυχιακών εργασιών έχουν θεωρητική βάση ενώ μερικές από αυτές είναι περισσότερο εμπειρικές.

Σύμφωνα με τις πληροφορίες που μας δόθηκαν, οι στόχοι του προγράμματος σπουδών επιλέχθηκαν ύστερα από εκτεταμένη επισκόπηση παρόμοιων προγραμμάτων που λειτουργούσαν στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ (Πανεπιστήμιο της Νότιας Καλιφόρνιας και Πανεπιστήμιο των Συρακουσών). Κατά την άποψη της Επιτροπής, το Τμήμα έχει δομήσει το πρόγραμμα σπουδών ώστε να ανταποκρίνεται στα διεθνή πρότυπα. Στη δημιουργία και την ανάπτυξη του προγράμματος σπουδών το εκπαιδευτικό προσωπικό βρέθηκε αντιμέτωπο με το γεγονός ότι δεν υπήρχε αντίστοιχο πρόγραμμα στην Ελλάδα και ο κλάδος των δημοσίων σχέσεων δεν ήταν ακόμα γνωστός ως προς την επαγγελματική του υπόσταση. Επομένως, το Τμήμα δημιούργησε ένα πρόγραμμα σπουδών που ήταν ιδιαίτερα καινοτόμο για

την Ελλάδα. Αυτή τη στιγμή, υπάρχει ένα ακόμα πρόγραμμα που λειτουργεί στο ΤΕΙ Ιονίων Νήσων και το οποίο χρησιμοποίησε το πρόγραμμα σπουδών αυτού του Τμήματος ως αφετηρία.

Το πρόγραμμα σπουδών δημιουργήθηκε όταν ιδρύθηκε το Τμήμα (1999). Επειδή επρόκειτο για ένα νέουσταθέν πρόγραμμα, το πρόγραμμα σπουδών σχεδιάστηκε αποκλειστικά από μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού που έθεσαν τα θεμέλια του Τμήματος. Έκτοτε δεν έχει γίνει κάποια σημαντική αναθεώρηση του προγράμματος σπουδών. Δεν έχει υπάρξει συνεισφορά των φοιτητών στην επίτευξη ενός τέτοιου στόχου.

Με βάση τις πληροφορίες που έλαβε η Επιτροπή σχετικά με την απασχόληση των αποφοίτων και από όσα η Επιτροπή μπορούσε να εξακριβώσει, το πρόγραμμα σπουδών πράγματι πληροί τους στόχους του. Σύμφωνα με μια έρευνα που διενήργησε το Τμήμα σε παλαιούς αποφοίτους και η οποία συμπεριλαμβάνεται στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης, καθώς και από μαρτυρίες αποφοίτων οι οποίοι έδωσαν συνέντευξη στην Επιτροπή, προκύπτει ότι σχεδόν όλοι οι απόφοιτοι είναι αποκατεστημένοι επαγγελματικά. Σύμφωνα με έρευνα που διενήργησε το Τμήμα σε αποφοίτους και η οποία συμπεριλαμβάνεται στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης, προκύπτει ότι σχεδόν το 80% των πτυχιούχων απασχολούνται στον ιδιωτικό τομέα. Αυτό δηλώνει ότι η Ελληνική αγορά εκτιμά και αξιολογεί θετικά την γνώση και τις δεξιότητες που έχουν αποκτήσει οι απόφοιτοι. Ο σύλλογος αποφοίτων έχει δημιουργήσει μια ηλεκτρονική πλατφόρμα στο Facebook που δρα ως σύνδεσμος για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ τους. Η πλατφόρμα έχει περίπου 350 μέλη, γεγονός που υποδηλώνει την ανάδειξη μιας δυναμικής κοινότητας αποφοίτων και μιας μελλοντικής επαγγελματικής σχέσης.

Όπως ενημερωθήκαμε, το Τμήμα δεν έχει μέχρι στιγμής σχεδιάσει τη διαδικασία για μια σημαντική αναθεώρηση του προγράμματος σπουδών. Στα χρόνια λειτουργίας του προγράμματος έχουν γίνει μικρές αναθεωρήσεις στο πρόγραμμα σπουδών. Οι καθηγητές θεωρούν την μακροχρόνια σταθερότητα του προγράμματος σπουδών ως ένα θετικό κεφάλαιο. Είναι επίσης γνώστες του γεγονότος ότι οι τροποποιήσεις μπορεί να είναι αναγκαίες αλλά την παρούσα περίοδο η έλλειψη πόρων αποτελεί σημαντικό εμπόδιο στην επίτευξη αυτού του στόχου.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Παρά την μακροχρόνια έλλειψη χρηματοδότησης, πηγών και προσωπικού, το Τμήμα έχει υλοποιήσει επιτυχώς τους στόχους του προγράμματος σπουδών. Το πρόγραμμα σπουδών ανταποκρίνεται αρκετά ικανοποιητικά στα παγκοσμίως αποδεκτά πρότυπα της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης στη συγκεκριμένη γνωστική

περιοχή. Η δομή του προγράμματος σπουδών είναι ορθολογική και σαφώς διατυπωμένη: τα θεωρητικά μαθήματα λαμβάνουν χώρα στα δύο πρώτα έτη της φοίτησης, ενώ κατά την διάρκεια των δύο τελευταίων ετών εφαρμόζονται περισσότερες πρακτικές που απαιτούν εργαστήρια και ομάδες εργασίας αντίστοιχα. Ως αποτέλεσμα, το πρόγραμμα σπουδών είναι πολύ συνεκτικό και επίκαιρο. Η ύλη των μαθημάτων είναι γενικά κατάλληλη και ο χρόνος που διατίθεται στους φοιτητές για την εκπλήρωση των διαφόρων υποχρεώσεών τους είναι επαρκής.

Η Επιτροπή με ευχαρίστηση διαπιστώνει ότι το Τμήμα έχει καθιερώσει μια πολιτική προαπαιτούμενων μαθημάτων για ένα επιλεγμένο αριθμό βασικών μαθημάτων, όπως είναι τα μαθήματα μεθοδολογίας. Αυτή είναι μια σωστή πολιτική που δίνει την δυνατότητα στους φοιτητές να αποκτήσουν εντέλει τις απαραίτητες δεξιότητες αθροιστικά και διαδοχικά.

Το κύριο ζήτημα που εμφανώς αναδείχθηκε κατά την διάρκεια της επίσκεψης μας είναι η έλλειψη των απαραίτητων πόρων από το Τμήμα για να εφαρμόσει πλήρως το πρόγραμμα σπουδών. Για παράδειγμα, το Τμήμα αντιμετωπίζει δυσκολίες για να δώσει στους τεταρτοετείς φοιτητές την ευκαιρία να επαναπαρακολουθήσουν έγκαιρα μαθήματα στα οποία έχουν αποτύχει. Η αποτυχία οδηγεί τους φοιτητές να αποκλίνουν από την αλληλουχία των μαθημάτων που απαιτεί το πρόγραμμα σπουδών, και ως επακόλουθο η διάρκεια φοίτησης ενός μεγάλου αριθμού φοιτητών επιμηκώνεται. Αν και κατάλληλα καταρτισμένοι καθηγητές-τριες είναι διαθέσιμοι για την διδασκαλία αυτών των μαθημάτων, το Τμήμα δεν είναι σε θέση να ανταποκριθεί οικονομικά.

Τα μέλη εκπαιδευτικού προσωπικού πλήρους απασχόλησης (Ε.Π.) του Τμήματος είναι σαφώς καλά καταρτισμένα και με πλήρη προσόντα για να εκπληρώσουν τους στόχους του προγράμματος σπουδών. Λόγω του μικρού αριθμού των μόνιμων μελών Ε.Π., το Τμήμα στηρίζεται σε ένα δυσανάλογο αριθμό προσωπικού μερικής απασχόλησης ή επιστημονικών και εργαστηριακών συνεργατών (πάνω από 40). Από όσο είμαστε σε θέση να εκτιμήσουμε, οι επιστημονικοί και εργαστηριακοί συνεργάτες είναι επίσης καλά κατηρτισμένοι για να υποβοηθήσουν τη διδασκαλία. Ωστόσο, υπάρχουν πολλά γραφειοκρατικά εμπόδια και πρακτικοί περιορισμοί οι οποίοι δεν επιτρέπουν στο Τμήμα να αξιοποιήσει στο έπακρο τους επιστημονικούς και εργαστηριακούς συνεργάτες. Το Ίδρυμα (ΤΕΙ) επιβάλλει απαγορεύσεις στη συμμετοχή των επιστημονικών και εργαστηριακών συνεργατών στη διοίκηση και στις επιτροπές, ακόμα και για κοινότητα θέματα. Ορισμένοι από τους επιστημονικούς και εργαστηριακούς συνεργάτες έχουν καλύτερη ακαδημαϊκή κατάρτιση και διαθέτουν σαφώς ένα ακαδημαϊκό προσανατολισμό ενώ άλλοι είναι περισσότερο τεχνικά καταρτισμένοι και έχουν έναν περισσότερο εφαρμοσμένο προσανατολισμό.

Μακροπρόθεσμα, η έλλειψη προβλεπτικότητας στο σχεδιασμό μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού επιδρά αρνητικά στη διαμόρφωση και την εφαρμογή του προγράμματος σπουδών.

Συμπερασματικά, το Τμήμα ανταποκρίνεται εξαιρετικά σε σχέση με τους πόρους χρηματοδότησης που έχει στη διάθεση του αλλά αυτοί οι πόροι είναι σαφώς ανεπαρκείς για τον υπέρογκο αριθμό των φοιτητών που είναι κατανομημένοι στο Τμήμα, ιδιαίτερα μάλιστα από το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008 και μετά.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Η Επιτροπή είναι ικανοποιημένη διότι το Τμήμα έχει καταφέρει να υλοποιήσει τους προκαθορισμένους σκοπούς και στόχους παρά την έλλειψη πόρων. Οι ελλείψεις σε συγκεκριμένους τομείς οφείλονται πρωτίστως στην ανεπαρκή κατανομή των πόρων του προϋπολογισμού καθώς και στο μεγάλο αριθμό εισακτέων φοιτητών που είναι υποχρεωμένο το Τμήμα να εξυπηρετήσει.

ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

Κατά την κρίση της Επιτροπής, το Τμήμα αναγνωρίζει την ανάγκη να αναβαθμίσει το βασικό μέρος του προγράμματος σπουδών ώστε να ανταποκρίνεται στην εξέλιξη των αντιστοίχων προγραμμάτων σπουδών του εξωτερικού. Το Τμήμα εξέλαβε με θετικό τρόπο τις προτάσεις της Επιτροπής και σκέφτεται να προβεί σε τροποποιήσεις. Πιο συγκεκριμένα, η Επιτροπή πρότεινε την ένταξη δύο νέων μαθημάτων στο βασικό πρόγραμμα σπουδών. Το ένα πρέπει να αναφέρεται στη δεοντολογία και τις δημόσιες σχέσεις και το άλλο στη συγκριτική κυβερνητική πολιτική. Η Επιτροπή επίσης παρατήρησε ότι υπάρχει ένα εισαγωγικό μάθημα στις πολιτικές επιστήμες αλλά αυτό το μάθημα έχει χαρακτηριστεί λανθασμένα: ονομάζεται Πολιτική Κοινωνιολογία αντί Πολιτικής Επιστήμης. Αυτό θα πρέπει να τροποποιηθεί. Επίσης, το Τμήμα θα πρέπει να εξετάσει και να εισάγει στο βασικό πρόγραμμα σπουδών ένα μάθημα για την κουλτούρα και την επικοινωνία.

Αν και με περιορισμένους πόρους, το Τμήμα μας διαβεβαίωσε ότι θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για να ανταποκριθεί στις προτάσεις της Επιτροπής.

B. Διδασκαλία

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Το Τμήμα εφαρμόζει ένα συνδυασμό από μεθόδους διδασκαλίας βασισμένες σε διαλέξεις, εργαστήρια και ομάδες εργασίας. Η εκπαιδευτική πολιτική του Τμήματος συνδυάζει θεωρητικά εστιασμένες διαλέξεις μαθημάτων με εφαρμογές στα εργαστήρια και στις ομάδες εργασίας. Ο σκοπός είναι να μπορούν οι φοιτητές να περάσουν από τη θεωρία στην πράξη μέσα στα τέσσερα έτη της φοίτησης τους.

Σύμφωνα με την τεκμηρίωση της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης, η αναλογία καθηγητών προς εγγεγραμμένους φοιτητές είναι 1/231. Με βάση τους φοιτητές που συμμετέχουν στις τελικές εξετάσεις, η αναλογία καθηγητών/φοιτητών είναι 1/114 (περίπου). Σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, οι φοιτητές είναι υποχρεωμένοι-ες να παρακολουθούν το 80% των εργαστηριακών μαθημάτων ενώ η παρακολούθηση των θεωρητικών διαλέξεων δεν είναι υποχρεωτική.

Είναι σαφές ότι αυτή είναι μια πολύ υψηλή αναλογία φοιτητών/καθηγητών ακόμα και όταν συνυπολογίζονται οι επιστημονικοί και εργαστηριακοί συνεργάτες. Επίσης, η Επιτροπή θεωρεί ότι η παρακολούθηση πρέπει να είναι υποχρεωτική για όλα τα μαθήματα. Αυτό θα πρέπει να βοηθήσει να μειωθεί το ποσοστό των φοιτητών που δεν ολοκληρώνουν την φοίτησή τους αλλά και θα βοηθήσει τους φοιτητές να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους εγκαίρως. Σύμφωνα με την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης, το ποσοστό των φοιτητών που δεν ολοκληρώνουν τη φοίτησή τους κυμαίνεται μεταξύ 20%-30% την τελευταία δεκαετία. Το ποσοστό των φοιτητών που έχουν επιτυχώς ολοκληρώσει το πρόγραμμα σπουδών μέσα σε τέσσερα έτη έχει μειωθεί με την πάροδο του χρόνου. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι φοιτητές αναλώνουν περισσότερο χρόνο στην ολοκλήρωση των σπουδών τους και ειδικότερα διαφαίνεται ότι οφείλεται στην τάση των φοιτητών να βρίσκουν εργασία πριν την ολοκλήρωση των πτυχιακών τους εργασιών. Ως επακόλουθο, οι φοιτητές αναλώνουν περισσότερο χρόνο στην ολοκλήρωση των πτυχιακών τους εργασιών, και επομένως ο χρόνος που απαιτείται για την αποφοίτησή τους επιμηκύνεται.

Από όσα ήταν σε θέση να διαπιστώσει η Επιτροπή και με βάση τα σχόλια που έκαναν οι ίδιοι οι φοιτητές, οι καθηγητές στη μεγάλη τους πλειοψηφία ανταποκρίνονται στα ερωτήματα των φοιτητών. Είναι προσπελάσιμοι μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και δια ζώσης και συχνά αφιερώνουν σημαντικό χρόνο στην καθοδήγηση των φοιτητών. Οι επιστημονικοί και εργαστηριακοί συνεργάτες

ειδικότερα εργάζονται επίσης υπερωριακά χωρίς ανταμοιβή για να προσφέρουν βοήθεια προς τους φοιτητές.

Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι η προσέγγιση διδασκαλίας που ακολουθείται επιτρέπει στους φοιτητές να εγγράφονται αλλά να μην παρακολουθούν τις διαλέξεις. Η διδακτική μέθοδος που εφαρμόζεται στο Τμήμα (καθώς και σε όλες τις μονάδες της Ελληνικής ανώτατης εκπαίδευσης) είναι εστιασμένη στην τελική γραπτή εξέταση. Πολλαπλές μέθοδοι εξέτασης - όπως ανάθεση εργασιών, ερευνητικές εργασίες και ενδιάμεσες εξετάσεις - πρέπει να καθιερωθούν προκειμένου να προσδώσουν μια ποικιλομορφία στο σύστημα διδασκαλίας και να επιτρέψουν μια πιο ακριβή και δίκαιη αξιολόγηση των ικανοτήτων των φοιτητών.

Οι καθηγητές του Τμήματος έχουν αποπειραθεί να εντάξουν ερευνητικές εργασίες και άλλες αναθέσεις εργασιών προκειμένου να επιτύχουν ένα τέτοιο στόχο. Ωστόσο, όλες αυτές οι προσπάθειες πραγματοποιούνται σε εθελοντική βάση και μόνο στο βαθμό που οι ίδιοι φοιτητές επιλέξουν να αξιοποιήσουν αυτές τις δυνατότητες. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι φοιτητές λαμβάνουν επαρκή ανατροφοδότηση και βοήθεια.

Το Τμήμα έχει προσπαθήσει να αντιμετωπίσει την έλλειψη πόρων με την ανάπτυξη και την εφαρμογή της ηλεκτρονικής επικοινωνίας. Αυτό έχει βοηθήσει το Τμήμα, αλλά υπάρχουν περιορισμοί που τίθενται από το λογισμικό που χρησιμοποιείται, το οποίο είναι ελεύθερης πρόσβασης στο διαδίκτυο.

Τα μέσα και οι υποδομές της διδασκαλίας περιλαμβάνουν τη βιβλιοθήκη, τα εργαστήρια, το φωτοτυπικό κέντρο καθώς και την πρόσβαση στο διαδικτυακό δίκτυο. Υπάρχουν ορισμένα προβλήματα σχετικά με τη διαθεσιμότητα και την προσβασιμότητα αυτών των μέσων. Πρώτον, η βιβλιοθήκη δεν παραμένει ανοικτή μετά τις 3.00 μμ λόγω έλλειψης προσωπικού. Ως επακόλουθο, η πρόσβαση των φοιτητών είναι περιορισμένη. Δεύτερον, οι εγκαταστάσεις για την αναπαραγωγή φωτοτυπιών είναι διαθέσιμες στους καθηγητές με την προϋπόθεση ότι υποβάλουν τα αιτήματά τους εκ των προτέρων. Ως αποτέλεσμα, το απαραίτητο εκπαιδευτικό υλικό μπορεί να μην είναι εγκαίρως διαθέσιμο. Τρίτον, η πρόσβαση στο σύστημα ηλεκτρονικής επικοινωνίας είναι μερικές φορές απαγορευμένη λόγω των περιορισμών του λογισμικού που χρησιμοποιείται. Αυτό ορθώνει πρακτικά εμπόδια στην ικανότητα των καθηγητών να κάνουν χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και άλλων ηλεκτρονικών επικοινωνιών προκειμένου να προσεγγίσουν αποτελεσματικά τους φοιτητές. Ειδικότερα, οι εργαστηριακοί συνεργάτες δεν έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης στο δίκτυο για να αναρτήσουν ή να κατεβάσουν στον υπολογιστή τους εργασίες των φοιτητών.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Με βάση τις παρατηρήσεις της Επιτροπής, η ποιότητα της διδασκαλίας είναι αρκετά υψηλή. Οι διαλέξεις ήταν ευκρινείς, ενημερωμένες και καλά παρουσιασμένες. Οι φοιτητές έδωσαν την εντύπωση ότι ήταν προσηλωμένοι και συχνά έκαναν σχετικές ερωτήσεις. Η ποιότητα του εκπαιδευτικού υλικού ήταν καλή και η επιλογή των συγγραμμάτων έκανε καλή χρήση της σύγχρονης Ελληνικής βιβλιογραφίας στους επιμέρους κλάδους.

Από ότι ήταν σε θέση να εξακριβώσει η Επιτροπή, οι διδάσκοντες και ειδικότερα τα μόνιμα μέλη Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Π.) αξιοποιούν την έρευνα τους και τις επιστημονικές τους δημοσιεύσεις για τον εμπλουτισμό της ύλης των μαθημάτων τους. Αυτός είναι ένας καλός τρόπος για να είναι κάποιος ενήμερος για τις τελευταίες εξελίξεις στο χώρο της έρευνας και για να εξοικειωθούν οι φοιτητές με τις σύγχρονες ερευνητικές πρακτικές. Οι απόφοιτοι εξήραν την χρησιμότητα της εκπαίδευσης τους και την θεώρησαν ιδιαίτερα συναφή και χρήσιμη στην εργασιακή τους απασχόληση. Μερικοί από τους πτυχιούχους του Τμήματος έχουν γίνει δεκτοί για μεταπτυχιακές σπουδές σε ιδρύματα στην Ελλάδα και στην υπόλοιπη Ευρώπη.

Μεταξύ των ετών 2004 και 2009, η κινητικότητα των φοιτητών ήταν 3,5 φοιτητές κατ' έτος εξερχόμενοι και μηδέν εισερχόμενοι. Η Επιτροπή δεν διαθέτει επιπρόσθετη πληροφόρηση ώστε να σχολιάσει την κινητικότητα των φοιτητών.

Μεταξύ των ετών 2004 και 2009, η κινητικότητα των καθηγητών ήταν 2,3 κατ' έτος εξερχόμενοι και 18,2 εισερχόμενοι. Παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχει αλλαγή στους μόνιμους καθηγητές, έχει υπάρξει σημαντική κινητικότητα ανάμεσα στους επιστημονικούς και εργαστηριακούς συνεργάτες.

Η γενική εντύπωση που απέκρινε η Επιτροπή για την αξιολόγηση που έκαναν οι φοιτητές για τη διδασκαλία και την ύλη των μαθημάτων ήταν εξαιρετικά θετική. Οι φοιτητές σημείωσαν ότι εκτιμούν ιδιαίτερα τη βοήθεια και την καθοδήγηση που τους προσέφεραν οι καθηγητές.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Η εκτίμηση της Επιτροπής για την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας είναι θετική. Η Επιτροπή έχει ήδη σχολιάσει ορισμένα ζητήματα σχετικά με τον χρόνο αποφοίτησης.

Οι φοιτητές ανέφεραν ότι τα μαθήματα μεθοδολογίας αποτελούσαν πρόκληση, ιδιαίτερα το εισαγωγικό μάθημα ποσοτικών μεθόδων που προσφέρεται στο πρώτο έτος των σπουδών. Αυτό ήταν το μάθημα στο οποίο οι φοιτητές αισθάνθηκαν ότι μπορούσαν να αντιμετωπίσουν προβλήματα. Απέδωσαν την δυσκολία του μαθήματος στο γεγονός ότι πολλοί εισάγονται στην ανώτατη εκπαίδευση χωρίς επαρκή κατάρτιση στα μαθηματικά.

ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

Η Επιτροπή θεωρεί ότι με τις δεδομένες συνθήκες, το Τμήμα κάνει καλή δουλειά και υπάρχει μικρό περιθώριο βελτίωσης. Αυτή τη στιγμή το Τμήμα μελετά στρατηγικές που θα του επιτρέψουν να διατηρήσει το σημερινό επίπεδο εκπαίδευσης εν όψει των επερχόμενων περικοπών στον προϋπολογισμό. Αυτό, κατά την άποψη της Επιτροπής, είναι αξιοθαύμαστο.

Γ. Έρευνα

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Σύμφωνα με τις απαντήσεις που έδωσαν οι καθηγητές του Τμήματος, τα κύρια ερευνητικά πεδία για το Τμήμα είναι: η διαδικτυακή επικοινωνία, η ηλεκτρονική δημοκρατία (e-democracy) και η ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Το Τμήμα ενθαρρύνει την εφαρμοσμένη έρευνα και τα μέλη του πράγματι επιδιώκουν συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα. Συμμετέχουν σε ερευνητικά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή/και από εθνικούς πόρους. Ενθαρρύνονται να εμπλέκονται σε συνεργασίες με ερευνητικά ιδρύματα ή εκπαιδευτικά ιδρύματα στην παραγωγή ή/και διάχυση της επιστημονικής γνώσης.

Τα εσωτερικά στάνταρτ για την αξιολόγηση της έρευνας δεν έχουν καθιερωθεί από το Τμήμα αλλά είναι καθορισμένα από την εθνική νομοθεσία. Ο μικρός αριθμός των μόνιμων μελών Ε.Π. δεν επιτρέπει τον αποτελεσματικό διαχωρισμό μεταξύ της ατομικής και της ιδρυματικής ερευνητικής ατζέντας. Σε κάθε περίπτωση, τα μόνιμα μέλη Ε.Π. διατηρούν μια φιλόδοξη ερευνητική ατζέντα. Η ερευνητική ατζέντα των μόνιμων μελών Ε.Π. συγκρίνεται επιτυχώς με τις αντίστοιχες των συναδέλφων τους σε κορυφαία πανεπιστήμια της Αμερικής και της Ευρώπης.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Το Τμήμα προωθεί την έρευνα μέσω της συμμετοχής του σε διάφορα ερευνητικά προγράμματα όπως τεκμηριώνεται από τα αναλυτικά βιογραφικά σημειώματα των μόνιμων μελών Ε.Π. Δεν υπάρχει χρηματοδότηση από το ίδρυμα για την έρευνα και δεν υπάρχει κάποια αυτόνομη ερευνητική υποδομή. Μέχρι πρότινος το Τμήμα διέθετε μόνο δύο μόνιμους καθηγητές. Πρόσφατα προστέθηκε στο Τμήμα ένα τρίτο μόνιμο μέλος Ε.Π., ο οποίος επίσης επιδεικνύει ερευνητική δραστηριότητα. Για την ανάγκη αυτής της Έκθεσης, επομένως, εξετάζουμε μόνο το έργο των δύο μόνιμων καθηγητών.

Αναφορικά με τις επιστημονικές δημοσιεύσεις και με βάση την τεκμηρίωση της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης, η Επιτροπή παρατήρησε ότι οι μόνιμοι καθηγητές την περίοδο 2004-2009 είχαν 6 επιμέλειες βιβλίων και τόμων, 19 άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά και 11 κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους. Επίσης, είχαν 25 ανακοινώσεις επιστημονικών εργασιών σε εθνικά και διεθνή συνέδρια.

Από την τεκμηρίωση που υποβλήθηκε από το Τμήμα προκύπτει ότι η έρευνα τους έχει τύχει ετεροαναφορών σε άρθρα επιστημονικών περιοδικών. Οι μόνιμοι καθηγητές παρουσιάζουν 43 συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές διαφόρων επιστημονικών περιοδικών και σε 20 οργανωτικές επιτροπές διαφόρων συνεδρίων. Λαμβάνοντας υπόψη τις διοικητικές τους αρμοδιότητες, το βαρύ φόρτο διδασκαλίας και την απουσία προγράμματος διδακτορικών σπουδών, τα παραπάνω αποτελούν μια εντυπωσιακή επίδοση. Οι ατομικές επιδόσεις των μόνιμων μελών ΕΠ, θα μπορούσαν να τους εξασφαλίσουν εξέλιξη και μονιμότητα σε μεγάλα ερευνητικά πανεπιστήμια της Ευρώπης και της Βόρειας Αμερικής.

Το Τμήμα έχει συμμετάσχει στο ερευνητικό πρόγραμμα ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ II και έχει υποβάλει προτάσεις για ερευνητική χρηματοδότηση στα προγράμματα ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ III και ΘΑΛΗΣ σε συνεργασία με άλλα ελληνικά και ξένα εκπαιδευτικά ιδρύματα (συμπεριλαμβανομένων ιδρυμάτων του Ηνωμένου Βασιλείου και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής). Το 2003 στην Καστοριά, το Τμήμα ανέλαβε επίσης την πρωτοβουλία της διοργάνωσης του διεθνούς συνεδρίου για το πολιτικό μάρκετινγκ, συνέδριο το οποίο έτυχε διεθνούς αναγνώρισης. Συναντήσεις έχουν λάβει χώρα στο Βουκουρέστι, τη Λευκωσία και το Μάντσεστερ.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Η Επιτροπή είναι της άποψης ότι οι ερευνητικοί στόχοι του Τμήματος έχουν υλοποιηθεί με αξιοθαύμαστο τρόπο όπως προκύπτει από την πληθώρα των δημοσιεύσεων και των ανακοινώσεων σε συνέδρια καθώς και από την συμμετοχή σε διάφορα ερευνητικά προγράμματα. Σε γενικές γραμμές, οι δημοσιεύσεις τείνουν προς την εφαρμοσμένη έρευνα και είναι ολοφάνερο ότι η έρευνα σαφώς αναβαθμίζει τη διδασκαλία.

Στον Καθηγητή κ. Γιαννά έχει απονεμηθεί τιμητική διάκριση από την Ελληνική Εταιρεία Δημοσίων Σχέσεων. Έχει επίσης ανακηρυχτεί κορυφαίος διανοούμενος επικοινωνίας της Ευρώπης από την Ευρωπαϊκή Εταιρεία των Διευθυντών Επικοινωνίας και έχει προσκληθεί να υπηρετήσει ως εξωτερικός εμπειρογνώμονας και αξιολογητής για προγράμματα Δημοσίων Σχέσεων στη Δημοκρατία της Κύπρου.

Ο Καθηγητής κ. Λάμπας έχει προσκληθεί ως εξωτερικός αξιολογητής προτάσεων από το Ελβετικό Εθνικό Ίδρυμα Επιστημών. Έχει επίσης προσκληθεί να προεδρεύσει σε συνεδρίες διαφόρων συνεδρίων, όπως: το 9^ο διεθνές συνέδριο στα Συστήματα Πολυμέσων (Κίνα), το 4^ο διεθνές συνέδριο στην πολιτική και στα πληροφοριακά συστήματα, τις τεχνολογίες και τις εφαρμογές (ΗΠΑ), και το 4^ο διεθνές συνέδριο ήπιου κώδικα προγραμματισμού, βελτιστοποίησης,

προσομοίωσης και συστημάτων μηχανών.

Κύριες δημοσιεύσεις των καθηγητών συγκαταλέγονται στον κατάλογο των άρθρων με τις περισσότερες ετεροαναφορές στον τομέα των Δημοσίων Σχέσεων.

ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

Η Επιτροπή συγχαίρει τους μόνιμους καθηγητές για τις εξαιρετες επιδόσεις τους στην έρευνα και το δημοσιευμένο έργο τους και τους ενθαρρύνει να συνεχίσουν το εξαιρετικό έργο τους.

Δ. Λοιπές Υπηρεσίες

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Παρά την σοβαρή έλλειψη διοικητικού προσωπικού, το Τμήμα είναι ικανοποιημένο από τις υπηρεσίες που προσφέρει στην ακαδημαϊκή κοινότητα. Οι αντιδράσεις των διαφόρων μερών (φοιτητές, καθηγητές) είναι επαρκώς θετικές για να δικαιολογήσουν την πεποίθηση αυτή.

Υπάρχει μόνο ένα άτομο που εργάζεται στη Γραμματεία του Τμήματος. Λαμβάνοντας υπόψη τον βαρύ φόρτο εργασίας και τον υπερβολικά μεγάλο αριθμό των φοιτητών, ένα άτομο δεν επαρκεί για να εξυπηρετήσει την ακαδημαϊκή κοινότητα.

Δεδομένου του χρόνιου προβλήματος της ελλιπούς διοικητικής στελέχωσης, το Τμήμα έχει προσπαθήσει να απλοποιήσει τις διοικητικές διαδικασίες. Το 2003 καθιέρωσε ένα ηλεκτρονικό σύστημα εγγραφών. Αυτή η πρακτική έχει βελτιώσει την κατάσταση και προσφέρει στους φοιτητές πρόσβαση στο αρχείο της εγγραφής τους. Σε σύγκριση με παρόμοιες καταστάσεις σε άλλα ιδρύματα της ανώτατης εκπαίδευσης στην Ελλάδα, το Τμήμα έχει κάνει αξιοσημείωτη δουλειά. Ωστόσο, το πρόβλημα της ελλιπούς διοικητικής στελέχωσης παραμένει σοβαρό και, κατά την κρίση της Επιτροπής, πρέπει να αντιμετωπισθεί.

Επιπρόσθετα, η υποστήριξη που λαμβάνει το Τμήμα στον τομέα της Τεχνολογίας Η/Υ περιορίζεται σε ένα άτομο πλήρους απασχόλησης. Το ίδιο ισχύει και για τη βιβλιοθήκη. Πρόσθετη διοικητική υποστήριξη παρέχεται από βοηθητικό προσωπικό αποτελούμενο από φοιτητές, που αμείβονται με τον κατώτατο μισθό. Αυτές οι ελλείψεις πρέπει επίσης να αντιμετωπιστούν. Όπως προκύπτει από τις επιτόπιες συνεντεύξεις της Επιτροπής, υπάρχει επίσης πρόβλημα όσον αφορά στο παρωχημένο λογισμικό. Το πρόβλημα αυτό εμποδίζει το τμήμα να προσφέρει στους φοιτητές την πιο εξελιγμένη τεχνολογία στον τομέα της πληροφορικής, η οποία αποτελεί μια σημαντική παράμετρο της εκπαίδευσής τους.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Όπως ήδη αναφέρθηκε, υπάρχει μόνο μια γραμματέας στο Τμήμα. Αυτό το πρόβλημα δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί λόγω έλλειψης χρηματοδότησης. Το Τμήμα δεν έχει την διοικητική μέριμνα για να προσφέρει υπηρεσίες

δακτυλογράφησης κειμένων σε καθηγητές και φοιτητές και θα πρέπει να διατεθεί ένα κονδύλι για την αγορά φωτοτυπικού μηχανήματος. Επιπλέον, δεν υπάρχουν χρήματα για την αγορά νέου εξοπλισμού για τον κεντρικό server. Αυτά τα προβλήματα υποχρεώνουν το Τμήμα να βασιστεί σε παρωχημένες τεχνολογίες που με την σειρά τους δημιουργούν πρόσθετα προβλήματα τεχνικής και διοικητικής φύσης.

Αναφορικά με τις πηγές της βιβλιοθήκης, η Επιτροπή επισήμανε ότι υπάρχουν περίπου 60 επιτραπέζιοι υπολογιστές στη βιβλιοθήκη. Το κύριο ζήτημα επομένως δεν συνίσταται στην έλλειψη Η/Υ. Μάλλον συνδέεται με το γεγονός ότι η βιβλιοθήκη κλείνει στις 3.00 μμ και οι φοιτητές δεν έχουν πρόσβαση σε αυτή κατά τις απογευματινές ώρες. Αυτό συμβαίνει γιατί, επί του παρόντος, το ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας στην Καστοριά εξυπηρετείται από έναν μόνο βιβλιοθηκονόμο. Συνεπώς, ο κύριος στόχος πρέπει να είναι η πρόσληψη ενός επιπλέον βιβλιοθηκονόμου ή άλλου υπαλλήλου ώστε να διασφαλιστεί η λειτουργία και η διαθεσιμότητα της βιβλιοθήκης προς τους φοιτητές καθ' όλη τη διάρκεια της εβδομάδας.

Δεν υπάρχει συμβουλευτική φοιτητών και, από όσο ήταν σε θέση να διαπιστώσει η Επιτροπή, δεν προσφέρονται αθλητικές δραστηριότητες. Δεν υπάρχει φοιτητική εστία του ΤΕΙ στη Καστοριά, αν και υπάρχει εστιατόριο-καφετέρια που εξυπηρετεί δωρεάν τους φοιτητές.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Είναι προφανές ότι οι διοικητικές και οι λοιπές υπηρεσίες είναι ανεπαρκείς. Το παρόν επίπεδο λειτουργίας τους οφείλεται κυρίως στα μέλη του προσωπικού που εργάζονται με αυταπάρνηση ώστε να εξυπηρετούνται οι φοιτητές. Τέτοιου είδους θυσίες είναι χαρακτηριστικές του αισθήματος του ομαδικού πνεύματος υποστήριξης που διακατέχει ολόκληρο το ΤΕΙ.

ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

Το Τμήμα έχει επίγνωση των περισσότερων από τα παραπάνω προβλήματα. Δεν φαίνεται ωστόσο να είναι σε θέση να εξασφαλίσει τους κατάλληλους πόρους για τις αναγκαίες εργασίες. Σε μεγάλο βαθμό αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η χρηματοδότηση από το ΤΕΙ κατανέμεται στα τμήματα κεντρικά, ανάλογα με το μέγεθος τους, και όχι με κριτήριο τις ανάγκες του κάθε τμήματος.

Συνεργασία με κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς

Το Τμήμα έχει επίγνωση του σημαντικού του ρόλου στον τομέα του. Κατά συνέπεια, καθ' όλη τη διάρκεια της σύντομης ιστορίας του, έχει καταβάλει κάθε προσπάθεια να καλλιεργήσει δεσμούς με την τοπική κοινότητα και έχει επιδιώξει μια σειρά από πολιτιστικές δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς φορείς.

Το Τμήμα έχει αναπτύξει μια σειρά διαλέξεων ανοικτού πανεπιστημίου με την υποστήριξη της τοπικής δημοτικής αρχής. Έχει διοργανώσει διάφορα ημερήσια σεμινάρια σε διάφορα θέματα τα οποία εκτείνονται από την εισαγωγή στην έρευνα, θέματα φύλου μέχρι την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας των φοιτητών, κλπ. Οι εγκαταστάσεις του έχουν αξιοποιηθεί σε πολιτισμικές δραστηριότητες όπως την πρεμιέρα της ταινίας του Παντελή Βούλγαρη «Ψυχή Βαθιά». Το Τμήμα έχει επίσης χρηματοδοτήσει παρουσιάσεις πάνω σε διάφορα θέματα, όπως η τοπική ιστορία της Εβραϊκής κοινότητας της Καστοριάς.

Τα παραπάνω αποτελούν χαρακτηριστικά παραδείγματα της μορφής των δεσμών που έχει καλλιεργήσει το Τμήμα με την κοινότητα.

Ε. Στρατηγικός Σχεδιασμός, Προοπτικές Βελτίωσης και Διαχείριση Ενδεχόμενων Ανασταλτικών Παραγόντων

Είναι προφανές ότι, όσο αφορά στο Τμήμα, ο κύριος ανασταλτικός παράγοντας έχει να κάνει με την Πολιτεία και το Ίδρυμα (ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας). Σήμερα, το Τμήμα αποτελεί μέρος ενός ευρύτερου συγκροτήματος, του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας. Η Επιτροπή ενημερώθηκε ότι η χρηματοδότηση κατανέμεται οριζόντια στις 17 μονάδες του ΤΕΙ και δεν καθορίζεται από τον αριθμό των εγγεγραμμένων φοιτητών ή / και τις ανάγκες του κάθε τμήματος. Η στρεβλή κατανομή της χρηματοδότησης δημιουργεί ένα δομικό μακροπρόθεσμο πρόβλημα αναφορικά με την επάρκεια της χρηματοδότησης για την κάλυψη των διαφόρων δραστηριοτήτων του Τμήματος.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η παραπάνω πολιτική κατανομής των πόρων χρήζει άμεσης αντιμετώπισης από το ίδρυμα (ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας). Η αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος θα ανακουφίσει τις πιο πιεστικές ανάγκες του Τμήματος συμπεριλαμβανομένων της αποζημίωσης των επιστημονικών και εργαστηριακών συνεργατών, της πρόσληψης του αναγκαίου διοικητικού προσωπικού και άλλων

ζητημάτων υποδομής που αναφέρθηκαν στην έκθεση.

Στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης το Τμήμα έχει προτείνει τους παρακάτω μεσοπρόθεσμους στόχους:

- 1, Αναμόρφωση και εκσυγχρονισμός του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών.
2. Προσαρμογή του προγράμματος σπουδών σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.
3. Πρόσληψη προσοντούχων μελών εκπαιδευτικού προσωπικού και διοικητικού προσωπικού ώστε να ικανοποιηθούν οι σημερινές και οι μελλοντικές εκπαιδευτικές και διοικητικές ανάγκες.
4. Υλοποίηση του ήδη σχεδιασμένου μεταπτυχιακού προγράμματος (Μ.Α.)
5. Απόκτηση της πιο σύγχρονης τεχνολογίας και αξιοποίησή της για τη βελτίωση του προγράμματος σπουδών.
6. Διασφάλιση της ποιότητας της διδασκαλίας και της ακαδημαϊκής έρευνας.
7. Δημιουργία θεσμοθετημένου ερευνητικού Εργαστηρίου Πολυμέσων και Μελέτης Ιστού.
8. Ενδυνάμωση αμοιβαίων δεσμών συνεργασίας με επιχειρήσεις και άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα.
9. Απόκτηση αναγνώρισης για το Τμήμα στο ακαδημαϊκό και το επιχειρηματικό περιβάλλον.
10. Υποστήριξη και ενίσχυση της υλικοτεχνικής υποδομής και των καινοτόμων τεχνολογιών
11. Ορθολογική προσέγγιση των διαφόρων διοικητικών διαδικασιών.
12. Αύξηση των προγραμμάτων ανταλλαγής φοιτητών.

Η Επιτροπή αισθάνεται ότι αυτό είναι ένα φιλόδοξο πρόγραμμα και απαιτεί διάκριση μεταξύ των άμεσων προτεραιοτήτων και των πιο μακροπρόθεσμων στόχων. Σύμφωνα με την Επιτροπή, στις άμεσες προτεραιότητες πρέπει να περιληφθούν οι στόχοι (3), (10) και (11). Οι μεσοπρόθεσμοι στόχοι (για την επόμενη πενταετία) πρέπει να συμπεριλάβουν τα σημεία (4), (5), και (8). Οι μακροπρόθεσμοι στόχοι (πέραν της πενταετίας) πρέπει να συμπεριλάβουν τα υπόλοιπα σημεία της παραπάνω λίστας.

ΣΤ. Τελικά Συμπεράσματα και συστάσεις της ΕΕΑ

Το ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας προσφέρει στην Καστοριά ένα προπτυχιακό κύκλο σπουδών στις Δημόσιες Σχέσεις και την Επικοινωνία και δεν προσφέρει μεταπτυχιακό πρόγραμμα.

Η Επιτροπή έχει εντυπωσιαστεί θετικά και έχει ενθουσιαστεί από την ποιότητα της εκπαίδευσης που παρέχει το Τμήμα. Ο συνδυασμός ακαδημαϊκής και πρακτικής εκπαίδευσης δίνει στο Τμήμα τη δυνατότητα να ενισχύει την εκπαίδευση των φοιτητών του με μοναδικό τρόπο. Ενδεικτικό της προσφερόμενης ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της είναι το γεγονός ότι οι απόφοιτοι του Τμήματος έχουν εξασφαλίσει εργασία στον κλάδο τους σε μια παρά πολύ ανταγωνιστική αγορά, σε πολλές περιπτώσεις, αμέσως μετά την παρουσίαση της πτυχιακής τους εργασίας. Ορισμένες φορές, η εργασία διασφαλίζεται ακόμα και πριν από την ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας. Κατά την άποψη της Επιτροπής, αυτό αποτελεί μια αδιαμφισβήτητη απόδειξη της εκπαιδευτικής αποτελεσματικότητας που έχει επιτευχθεί με πολύ πενιχρούς πόρους. Αποτελεί επίσης απόδειξη της αξιοθαύμαστης επάρκειας και μιας υποδειγματικής περίπτωσης εκπαιδευτικής επένδυσης.

Το πρόγραμμα σπουδών είναι εφάμιλλο με καταξιωμένα προγράμματα σε διεθνώς αναγνωρισμένα πανεπιστήμια. Το πρόγραμμα είναι καινοτόμο για το Ελληνικό εκπαιδευτικό περιβάλλον και προσφέρει μια ανεκτίμητη υπηρεσία στην αγορά. Συμβάλει σε καλές πρακτικές που από καιρό έχουν καθιερωθεί στην υπόλοιπη Ευρώπη και τις Ηνωμένες Πολιτείες. Ειδικότερα, η Επιτροπή έμεινε εντυπωσιασμένη από τη θεσμοθέτηση προαπαιτούμενων μαθημάτων στο βασικό πρόγραμμα σπουδών. Αυτή είναι μια θετική πρακτική που πρέπει να διατηρηθεί και θα πρέπει να τη μιμηθούν και άλλα τμήματα. Το Τμήμα έχει καταφέρει να επιτύχει τους σκοπούς και στόχους του. Αυτό προκύπτει σαφώς από τις επιδόσεις των φοιτητών. Η Επιτροπή πρότεινε στο Τμήμα μερικές δευτερεύουσες τροποποιήσεις στο πρόγραμμα σπουδών, κυρίως μέσω της ένταξης ενός μικρού αριθμού νέων μαθημάτων και της επικαιροποίησης κάποιων άλλων.

Τα μειονεκτήματα σε συγκεκριμένους τομείς οφείλονται σε μεγάλο βαθμό στην ανεπάρκεια των πόρων του προϋπολογισμού και στον μεγάλο αριθμό των εισαγομένων φοιτητών, ειδικότερα από το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008 και έπειτα. Η προσθήκη επιπλέον φοιτητών δεν συνοδεύτηκε από αντίστοιχη αύξηση του αριθμού των μόνιμων μελών Ε.Π. Το ίδιο ισχύει και για τις διοικητικές υπηρεσίες που είναι αισθητά ανεπαρκείς. Η στρεβλή κατανομή της χρηματοδότησης από το ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας αποτελεί έναν καθοριστικό παράγοντα που εμποδίζει την

ορθολογική κατανομή των πόρων. Η κατανομή της χρηματοδότησης θα ήταν σκόπιμο να βασίζεται σε παραμέτρους όπως είναι ο αριθμός των φοιτητών, και οι ακαδημαϊκές και διοικητικές ανάγκες της κάθε μονάδας.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει την υποδειγματική για τα Ελληνικά στάνταρτ καθιέρωση ενός δικτύου αποφοίτων, το οποίο θα πρέπει να αναπτυχθεί ακόμα περισσότερο και στο οποίο το Τμήμα θα πρέπει να βασιστεί για την περαιτέρω ανάπτυξή του καθώς και για την ανάπτυξη του κλάδου γενικότερα. Μέχρι σήμερα, ο κλάδος των δημοσίων σχέσεων δεν είναι θεσμικά αναγνωρισμένος όσον αφορά στα επαγγελματικά δικαιώματα και τις δυνατότητες των αποφοίτων. Θα πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια ώστε να αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα και ένας ισχυρότερος σύλλογος αποφοίτων θα μπορούσε να συμβάλει στην επίτευξη αυτής της προσπάθειας.

Όπως αναφέρθηκε στην ενότητα (Ε), η Επιτροπή πιστεύει ότι ο στρατηγικός σχεδιασμός του Τμήματος είναι φιλόδοξος και απαιτεί ιεράρχηση των στόχων. Από τους 11 στόχους που καταγράφηκαν στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης, άμεση προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στους στόχους (3), (10), και (11). Οι μεσοπρόθεσμοι στόχοι (για την επόμενη πενταετία) πρέπει να περιλαμβάνουν τους στόχους (4), (5) και (8). Οι μακροπρόθεσμοι στόχοι (πέραν της πενταετίας) πρέπει να περιλαμβάνουν τους υπόλοιπους στόχους από τη λίστα των συστάσεων του Τμήματος. Τέλος, η Επιτροπή προτρέπει το Τμήμα να επιδιώξει συνεργασίες με άλλα τμήματα με σκοπό να προσφέρει ένα διεπιστημονικό μεταπτυχιακό (Μ.Α.) τίτλο σπουδών (Μ.Α.)

Το γεγονός ότι το Τμήμα έχει καταφέρει να προσαρμοστεί σε απρόβλεπτες συνθήκες καταδεικνύει την κλίση του και την ικανότητά του να προσαρμόζεται, να πραγματοποιεί αλλαγές και να κάνει τις αναγκαίες διορθωτικές προσπάθειες για βελτίωση. Το Τμήμα έχει βασικά επιτύχει σε ένα περιβάλλον που άλλοι αποτυγχάνουν. Το Τμήμα είναι ευαίσθητο στις απαιτήσεις για συνεχή βελτίωση και είναι φιλικό διακείμενο σε προτάσεις για αλλαγές. Πρόκειται για μια εκπαιδευτική μονάδα που διακρίνεται από αξιοπιστία, ευελιξία, ευρηματικότητα, αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα.

Το Τμήμα κάνει ό,τι είναι δυνατόν με τα μέσα που διαθέτει για να προσφέρει στους φοιτητές ποιοτική εκπαίδευση καθώς και μια πολύ αναγκαία οικονομική διέξοδο για την ανάπτυξη της τοπικής κοινότητας. Η Επιτροπή αποδίδει μέρος της επιτυχίας του Τμήματος στη μέχρι τώρα διοικητική του ανεξαρτησία, η οποία πρέπει να διατηρηθεί. Ωστόσο σε περίπτωση που η διοικητική ανεξαρτησία αποδειχθεί ανέφικτη, η σύνδεση του Τμήματος με μια καταξιωμένη εκπαιδευτική μονάδα στις

Πολιτικές Επιστήμες ή/και τις Επικοινωνίες. Θα αποτελούσε μια συνετή εκπαιδευτική επένδυση. Μια τέτοια σύνδεση θα αναβαθμίσει το βασικό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος δίνοντάς του τη δυνατότητα να εκμεταλλευτεί τις υπάρχουσες ακαδημαϊκές πηγές προκειμένου να μεγεθύνει το εύρος και το βάθος των εκπαιδευτικών του υπηρεσιών σε ένα επιστημονικό κλάδο ο οποίος γίνεται ολοένα και πιο απαραίτητος σε πολιτικό και σε κοινωνικό επίπεδο, στον ιδιωτικό αλλά και στο δημόσιο τομέα. Σαφώς οι επιστημονικοί κλάδοι οι οποίοι μπορούν να υπηρετήσουν αυτό το σκοπό είναι οι Πολιτικές Επιστήμες ή/και οι Επικοινωνίες λόγω της πολυσυλλεκτικής φύσης τους, παρά κάποιο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης όπως είναι η Διοίκηση Επιχειρήσεων ή οι επιμέρους κλάδοι της όπως το Μάρκετινγκ ή το Μάνατζμεντ.

Τα μέλη της Επιτροπής

Όνοματεπώνυμο

Υπογραφή *

1. Καθηγητής **Κωνσταντίνος Δανόπουλος**, San Jose State University,
Τμήμα Πολιτικών Επιστημών, Καλιφόρνια, Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής
2. Καθηγητής **Βίκτωρ Ρουντομέτωφ**, Πανεπιστήμιο Κύπρου,
Τμήμα Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Λευκωσία, Κύπρος
3. Δρ. **Γεώργιος Αθανασιάδης**, πρώην Γενικός Διευθυντής
Air Liquid Hellas, Αθήνα, Ελλάδα
4. Καθηγητής **Συμεών Γιαννάκος**, Salve Regina University,
Τμήμα Πολιτικών Επιστημών, Newport, Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής
5. Καθηγητής **Γεώργιος Καλούδης**, Rivier College,
Τμήμα Ιστορίας, Νομικής και Πολιτικών Επιστημών,
New Hampshire, Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής

* Οι πρωτότυπες υπογραφές έχουν τεθεί στο πρωτότυπο το οποίο παραμένει στο αρχείο της Α.ΔΙ.Π.